

LOPPURAPORTTI

Viite

Vireilletulopäivä: HAMELY/2368/2021 2.5.2022

Hanke: Vesinäytteet II

3510611(Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen), 38057625 (Vesistöjen kunnostus ja muut ympäristötyöt).

Toteutusaika: 30.11.2021-5.12.2023

1. Toteuttaja

Pro Hauhonselkä ry

2. Hankkeen nimi ja tunnus

Pro Hauhonselkä ry Vesinäytteet II

3. Yhteenveto hankkeesta

Pro Hauhonselkä ry vesiensuojeluyhdistys oli mukana Vanajavesikeskuksen hallinnoimassa PAKKA 2-hankkeessa, joka toteutettiin vuosina 2017-2019. PAKKA-hanke koostui kahdesta eri hankkeesta, joista vesistösuunnittelu-PAKasta toteutettiin mm. erilaisia selvityksiä, suunnitelmia ja vesinäytteiden analysointia. Pro Hauhonselän kohdalla tämä tarkoitti järvivesinäytteiden analysointia tietyiltä järviltä sekä viimeisenä PAKKA-vuotena myös ojavesinäytteiden analysointia. PAKKA-hankkeen päättymisen jälkeen tarve analyysille jatkui ja yhdistys aloitti hankkeen Vesinäytteet I, jonka turvin jatkettiin näytteiden ottamista vuosina 2020 ja 2021. Tarve analyysien ottamiselle jatkuu edelleen uusilta toiminta-alueen järviltä ja siitä syystä toteutettiin hanke Vesinäytteet II.

4. Raportti

4.1 Hankkeen tavoitteet

a. hankkeen tavoitteet

Vesiensuojeluyhdistys haluaa lisätietoa toimialueensa vesistöjen nykytilasta ja mihin suuntaan tilanne on menossa. Halutaan saada tietoa valuma-alueiden aiheuttamasta kuormituksesta ja valuma-alueella tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksesta.

Saatavaa tietoa käytetään tulevien vesiensuojelutoimenpiteiden suunnittelussa ja kohdentamisessa. Saadaan lisätietoa pitkän tähtäimen hoito- ja käyttösuunnitelmaan.

Jaetaan tietoa vesiluonnosta ja sen suojelusta myös yleisölle kertomalla näytteiden tuloksista.

4.2 Toteutus

a. toimenpiteet

Suunnitelmasta poiketen näytteitä ei otettu Eteläistenjärven ja Vuolujoen alueelta, koska HAMK:n OLO Opitaan lisää ojista -hanke keskittyy ko. alueelle. Näytteitä otettiin toimialueensa järvistä ja joista, joista yhdistys ei aiemmin ole näytteitä ottanut. Tulokset analysoitiin KVVY Tutkimus Oy:n FINAS akkreditointipalvelun akkreditoimassa laboratoriossa.

b. aikataulu

Vesinäytteet otettiin syksyllä 2022, kevättalvella ja keväällä 2023 sekä loppukesästä 2023. Tulokset saatiin syksyllä 2023 ja niitä tullaan esittämään mahdollisesti järjestettävissä tilaisuuksissa sekä vuosikokouksessa 2024.

c. resurssit

KVVY Tutkimus hoiti vesinäytteiden ottamisen. Hallituksessa käsiteltiin näytteiden ottamispaikat sekä vesinäytteiden tulosten analysoinnit ja esittäminen yleisölle.

d. toteutuksen organisaatio

Hallituksen jäsen organisoi KVVY Tutkimuksen kanssa toteutuksen

e. kustannukset ja rahoitus

Kustannukset näytteenotosta olivat vuonna 2020 4037,65 euroa ja vuonna 2021 5026,79 euroa. Rahoitukseen käytetty omarahoitusta sekä Leader-hankkeen avustusta Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014-2020.

f. raportointi ja seuranta

Saadut näytteiden tulokset analysoitiin hallituksen nimittämässä työryhmässä Vanajavesikeskuksen henkilöstön avustuksella. Näytetulokset esitetään ProHauhonselän internet-sivustolla (www.prohauhonselka.fi). Hanksuunnitelmassa olleita infotilaisuuksia ei tämän hankkeen toteutusaikana pystytty pitämään, johtuen vallitsevasta pandemiatilanteesta. Näytetuloksia tullaan kuitenkin esittämään myöhemmin, kun yhdistys järjestää seuraavia yleisötilaisuuksia pandemiatilanteen niin salliessa.

g. toteutusolelut ja riskit

Oletuksena oletettiin vesinäytetulosten jatkavan tutkittua linjaa ja täydentävän näytteiden sarjaa, jolloin toimenpiteiden ja muiden kuormitukseen vaikuttavien tekijöiden vaikutuksia pystytään seuraamaan pidemmältä aikaväliltä ja näin kohdentamaan toimenpiteitä tulevaisuudessa. Riskeinä pidettiin näytteenottajien resursseja esim. kulkemisen suhteen, koska tarjouspyynnössä esitettiin venekaluston olevan käytettävissä paikallisilta. Jos paikalliset olisivat estyneet kuljettamasta

näytteenottajia, olisi näytteenotossa ollut haasteita 😊 myös keliolosuhteiden haasteet vesistönäytteenotolle ovat aina olemassa.

4.3 Yhteistyökumppanit

Hankkeen yhteistyökumppanina on toiminut Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry KVVY.

4.4 Tulokset ja vaikutukset

Hankkeessa otettiin vesinäytteitä neljästä järvestä ja viidestä ojasta. Näytteet analysoitiin KVVY:n laboratorioissa. Tulokset muutettiin esitettävämpään kaavio-muotoon. Kaaviot esitetty alla. Näytteistä analysoitiin mm. sameus, väri, pH, fosfori, typpi ym. Kaavioihin valittiin selkeimmät arvot, joiden arveltiin kiinnostavan yleisöä. Lisäksi tuloksia hyödynnetään pitkän tähtäimen hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Vesinäytteiden ottamista pidetään tärkeänä toimenpiteenä tehtyjen kunnostustoimenpiteiden seurannassa. Yhdistys aikoo myös laajentaa näytteidenottoa muillekin toimialueensa järviin. näille jatkotoimenpiteille on haettu rahoitusta mm. Ely-keskukselta.

6. Allekirjoitukset ja päiväykset

Sähköinen allekirjoitus Pro Hauhonselkä ry:n puheenjohtaja Timo Karttunen

NäytePvm	HavPaik	*Kok.N µg/l
11.5.21	HAUHONS	980
24.8.21	HAUHONS	520
11.5.21	HYVIKKÄL	1600
23.8.21	HYVIKKÄL	1700
11.5.21	ILMOILAN	540
24.8.21	ILMOILAN	400
11.5.21	KIRRINEN	1800
23.8.21	KIRRINEN	690
11.5.21	VUORENS	2000
23.8.21	VUORENS	690

